

IV U 555/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Andrzej Kurzych

Protokolant st. sekr. sądowy Anna Czerniawska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2020 roku w Toruniu na rozprawie

sprawy **E. K.**

przy udziale **Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. (...) w G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o świadczenie rehabilitacyjne

na skutek odwołania od decyzji z dnia 8 listopada 2019 r., nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia Andrzej Kurzych

IV U 555/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 listopada 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 18 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 645; dalej jako ustawa zasiłkowa) odmówił ubezpieczonej E. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w okresie od 26 lutego do 26 sierpnia 2018 r. ubezpieczona była niezdolna do pracy z powodu choroby, zaś od 27 sierpnia 2018 r. do 26 sierpnia 2019 r. była uprawniona do urlopu dla poratowania zdrowia. Świadczenie rehabilitacyjne może być przyznane tylko po wyczerpaniu okresu zasiłkowego, który to okres zgodnie z obowiązującymi przepisami wynosi 182 dni, a ponadto świadczenie to nie przysługuje osobie uprawnionej do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów. Oznacza to, że ubezpieczonej nie przysługuje prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

W odwołaniu ubezpieczona wskazała, że osobom, który wyczerpał się okres zasiłkowy i możliwość korzystania z urlopu dla poratowania zdrowia powinno przysługiwać prawo do świadczenia rehabilitacyjnego. Po dniu 26 sierpnia 2019 r. ubezpieczona nie była już uprawniona do urlopu dla poratowania zdrowia, ale nie może być pozbawiona prawa do leczenia na zasadzie „zmienności” świadczenia rehabilitacyjnego i urlopu dla poratowania zdrowia. Inny obywatel, który nie ma prawa do urlopu dla poratowania zdrowia, posiada prawo do świadczenia rehabilitacyjnego i powinno ono przysługiwać również ubezpieczonej.

W piśmie z dnia 12 stycznia 2020 r. ubezpieczona wniosła o przyznanie jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 27 sierpnia 2019 r. (k. 16 akt).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko w sprawie.

Zainteresowany Zespół Szkół Ogólnokształcących im. (...) w G. w piśmie z dnia 10 lutego 2020 r. poparł stanowisko organu rentowego.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. K. podlegała ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu pozostawania w stosunku pracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących im. (...) w G., gdzie była zatrudniona jako nauczyciel.

W okresie od 26 lutego 2018 r. do 26 sierpnia 2018 r. ubezpieczona była niezdolna do pracy z powodu choroby. Z dniem 26 sierpnia 2018 r. wykorzystała 182-dniowy okres zasiłkowych.

W okresie od 27 sierpnia 2018 r. do 26 sierpnia 2019 r. ubezpieczona przebywała na urlopie dla poratowania zdrowia, a w okresie od 30 sierpnia do 29 października 2019 r. była niezdolna do pracy.

Stosunek pracy ubezpieczonej z Zespołem Szkół Ogólnokształcących im. (...) w G. ustał z dniem 31 sierpnia 2019 r.

(fakty bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był bezsporny. Wynikał on z dokumentów, których prawdziwość nie budziła żadnych wątpliwości oraz niekwestyjnych twierdzeń ubezpieczonej.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy zasiłkowej świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokują odzyskanie zdolności do pracy.

Z cytowanego przepisu wynika, że w zakresie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego występuje sekwencyjność wydarzeń. Prawo do tego świadczenia wchodzi w grę po wyczerpaniu przez ubezpieczonego zasiłku chorobowego, czyli po okresie niezdolności do pracy utrzymującej się łącznie 182 dni (okres zasiłkowy). Oczywiście nadal musi się utrzymywać stan niezdolności do pracy, co do którego istnieje prognoza, że w wyniku dalszego leczenia lub rehabilitacji leczniczej on ustąpi.

Wskazanego następstwa wydarzeń nie można przy tym rozumieć na zasadzie bezpośredniości. Nie zawsze pierwszy dzień świadczenia rehabilitacyjnego musi bowiem przypadać po ostatnim dniu okresu zasiłkowego. W zdecydowanej większości przypadków tak właśnie jest, ale z art. 18 ust. 1 ustawy zasiłkowej nie wynika, aby pewne odstępstwo czasowe eliminowało prawo do świadczenia rehabilitacyjnego. Decydujące znaczenie w tym zakresie ma treść wniosku, z którego może przecież wynikać, że ubezpieczony wnosi o przyznanie mu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego np. po upływie miesiąca od zakończenia okresu zasiłkowego. Dystans czasowy może być również wynikiem przedawnienia.

Pamiętać jednak należy, że zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy zasiłkowej świadczenie rehabilitacyjne przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy. Nie ulega wątpliwości, że okres ten biegnie od pierwszego dnia po zakończeniu okresu zasiłkowego. Okres świadczenia rehabilitacyjnego jest bowiem swoistym wydłużeniem okresu zasiłkowego w celu dokończenia leczenia (zob. I. Jędrasik-Jankowska, Ubezpieczenia społeczne, t. 3, Ubezpieczenia chorobowe. Ubezpieczenie wypadkowe, s. 45), a więc winien przypadać bezpośrednio po zakończeniu okresu zasiłkowego. Oznacza to, że prawo do świadczenia rehabilitacyjnego nie może wykraczać poza okres 12 miesięcy (miesiąc = 30 dni – art. 11 ust. 5 ustawy zasiłkowej) liczonych od daty następującej po dniu zakończenia okresu zasiłkowego. Jeżeli więc ubezpieczony wystąpi o ustalenie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego w trakcie biegu tego okresu, to wówczas potencjalnie może uzyskać świadczenie rehabilitacyjne, ale w wymiarze odpowiednio zredukowanym. Wracając do poprzedniego przykładu, jeżeli ubezpieczony domaga się

ustalenia, iż pierwszy dzień świadczenia rehabilitacyjnego przypada po upływie miesiąca od daty zakończenia okresu zasiłkowego, to o ile spełnione są medyczne przesłanki prawa do tego świadczenia (i to od momentu zakończenia okresu zasiłkowego), to wówczas może nabyć prawo do świadczenia rehabilitacyjnego co najwyżej w wymiarze 11 miesięcy.

Ubezpieczona w niniejszej sprawie domagała się ustalenia prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 27 sierpnia 2019 r., a więc rok po wyczerpaniu okresu zasiłkowego (26 sierpnia 2018 r.). Okoliczność ta eliminuje prawo do świadczenia rehabilitacyjnego właśnie ze względu na brak wskazanej sekwencji wydarzeń. Okres ewentualnego świadczenia rehabilitacyjnego nie przypadał bowiem w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu zasiłkowego.

Z punktu widzenia niniejszej sprawy nie miało znaczenia, że wskazana przerwa była spowodowana uzyskaniem przez ubezpieczoną prawa do urlopu dla poratowania zdrowia na okres od 26 sierpnia 2018 r. do dnia 26 sierpnia 2019 r. Zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów. Przepis ten ustanawia normę mającą na celu wyeliminowanie sytuacji, w której w tym samym czasie pobierane są świadczenia przysługujące z tytułu urlopu dla poratowania zdrowia oraz świadczenie rehabilitacyjne. Chodzi przecież o ten sam okres leczenia, a więc dublowanie świadczeń nie miałyby żadnego uzasadnienia. Norma ta nie uchyla jednak ogólnej zasady, iż prawo do świadczenia rehabilitacyjnego może przysługiwać wyłącznie w ciągu 12 miesięcy bezpośrednio po wyczerpaniu okresu zasiłkowego, w szczególności nie ustanawia ona swoistej prolongaty czy wydłużenia prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Sąd dostrzega, że przysługujący nauczycielom urlop dla poratowania zdrowia (art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, Dz. U. z 2019 r., poz. 2215 ze zm.) co do zasady nie jest okresem niezdolności do prac. Jest to szczególne świadczenie pracownicze, zbliżone do instytucji urlopu wypoczynkowego, przysługujące w ramach istniejącego indywidualnego stosunku pracy łączącego nauczyciela ze szkołą, a jego celem jest - przy zagwarantowaniu trwałości tego stosunku oraz możliwości korzystania przez pracownika z dotychczasowych uprawnień w zakresie wynagrodzenia i innych świadczeń pracowniczych, w tym socjalnych - zapewnienie nauczycielowi możliwości poddania się zalecanemu leczeniu dla odzyskania pełnej zdolności do pracy i kontynuowania zatrudnienia (zob., wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2012 r., II PK 298/11, OSNP 2013/11-12/130 i z dnia 20 kwietnia 2016 r., II PK 90/15, OSNP 2017/11/146). Charakter jurystyczny urlopu dla poratowania zdrowia nie modyfikuje jednak, także w aspekcie funkcjonalnym, regulacji prawnej ustawy zasiłkowej dotyczącej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Końcowo wskazać jeszcze należy, że nietrafne były uwagi ubezpieczonej zamieszczone w odwołaniu, w których ubezpieczona wywodziła ona prawo do świadczenia rehabilitacyjnego z konieczności poszanowania zasady równości. W realiach niniejszej sprawy ustalenie dla ubezpieczonej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego byłoby właśnie jej rażącym naruszeniem, gdyż skutkowałoby przyznaniem dwóch świadczeń z tytułu długotrwałych okresów leczenia, podczas gdy inne grupy zawodowe w tej sytuacji mogą korzystać wyłącznie ze świadczeń rentowych.

W tym stanie rzeczy odwołanie podlegało oddaleniu stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.